

AVRUPA BİRLİĞİ ÜYESİ ÜLKELERDE AVUKATLARA ÖZEL SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİ*

Av. Belkıs BAYSAL**

Avrupa Birliği içinde serbest dolaşımdan yararlanan şirketlerin danışmanlığını yapan avukatlık büroları da şirketlerini takiben Birlik içinde çeşitli ülkelerde meslekî faaliyetlerde bulunma zorunluluğuyla karşı karşıya kalıyorlar. Avrupa Birliği Komisyonu tarafından “serbest dolaşım” konusunda yöreklendirilen kişiler ve sermaye yanında, avukatların da sınır ötesi meslekî etkinliklerini sürdürebilmeleri amacıyla çıkartılan 3 yönerge (diplomaların karşılıklı olarak tanınması, serbest dolaşım ve serbest yerleşim) her zaman yeterli olmamaktadır. Özellikle avukatlık büroları arasındaki rekabeti olumsuz yönde etkileyen “meslekî sorumluluk sigortası” ve avukatların tâbi oldukları “sosyal güvenlik sistem”leri arasındaki farklı uygulamalar Avrupa birliği içinde iş yapan şirketlerin danışmanlarının bir “Avrupalı Avukat” imajı kazanmalarına engel teşkil etmektedir. İşte bu nedenlerle, Avrupa Birliği Barolar Konseyi (CCBE), 25 Mart 2004 tarihinde, İtalya’nın Roma şehrinde, “Avukatlara Sosyal Güvenlik Sigortası” konusunda özel bir oturum düzenlemiş ve ulusal uygulamalardan örnekler vererek, AB Komisyonu, AB Adalet Divanı ve Avrupa Parlamentosu temsilcileriyle birlikte konuyu enine boyuna tartışma ortamı yaratmıştır. Türkiye’nin de, TBB Başkanı, Ankara ve İstanbul Baroları Başkanları’nın içinde yer aldıkları 8 kişilik bir heyetle katıldığı toplantıda görülmüştür ki, aslında ulusal baroların çok uzun süreden beri çözmüş olmaları gereken teknik bir konu bugüne kadar sürüncemede kalmış, dolayısıyla avukatların Avrupa Birliği içinde sınır ötesi etkinliklerinde olumsuz tablolarla karşılaşmalarına neden olmuştur.

Her ne kadar gerek komisyon gerek Adalet Divanı temsilcileri, gerçek bir “Avrupa Avukatı yaratmadan, Avrupa Birliği işlevsellik kazanamaz” diye

* CCBE Türkiye Barolar Birliği Temsilcisi.

** Bu yazı Derdest DOSYA dergisinin 2004/06 sayısından aynen alınmıştır.

konunun önemini vurgulayan ifadeler kullanıyorlarsa da, ülkeler arasındaki sosyal güvenlik sistemleri arasındaki farklılıkları giderecek önlemler alınmazsa avukat; Avrupa Birliği içinde, üyesi bulunduğu baronun ülkesinden başka bir ülkede meslekî bir etkinlikte bulunurken, karşısına sosyal güvenlik sistemiyle ilgili önemli, caydırıcı faktörler çıkacak, “serbest dolaşım” yönergesinden fiilen yararlanamayacaktır.

25 Mart'ta yapılan toplantıda verilen örneklerden anlaşıldığına göre, özellikle sigorta primlerinin vergi matrahından düşülüp düşülemeyeceği konuları ile avukatların meslekî sorumluluk sigortalarının kapsamı ve prim oranlarındaki farklılıklar, genel olarak tek tip bir “SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİ” uygulamasına engel teşkil etmektedir.

Toplantıda varılan sonuca göre, CCBE (Avrupa Birliği Barolar Konseyi) nezdinde bir “Avrupa Sosyal Güvenlik Merkezi” kurulacaktır. Böylece hem vergilendirme (özellikle KDV uygulaması, hem meslekî sorumluluk sigortası zorunluluğu, hem de sigorta primlerinde ödenecek en üst kademenin belirlenmesi konuları tek elden koordine edilecektir. Toplantıda, AB yönergeleri konusunda her üye ülkede yapılacak çalışmalarda bir “UYUM” mu yoksa “KOORDİNASYON” mu gerçekleştirilmesi gerektiği hususu da uzun uzun tartışılmıştır. Bu konuda Avrupa Birliği Adalet Divanı ve AB Komisyonu yetkililerinin, avukatları ve avukatlık mesleğini tanımlamaları ilginç boyutlar kazanmıştır. Adalet Divanı yetkilisi, “Unutmayalım ki biz avukatlar, hepimiz, bütün dünyaya hitap eden büyük bir orkestranın müzisyenleriyiz ve turnelere çıkmak; mesleğimizin, bağımsızlığımızın ve dünyaya açılışımızın gereğidir. Ancak, orkestradaki en ufak bir uyumsuzluk (diskor-dans) eserin tümünün mahvolmasına neden olur. Dolayısıyla, bağımsızlığımızı kaybetmeden, birbirimizden farklı tonlarda, ancak uyumsuz sesler çıkarmadan mesleğimizi icra etmeliyiz. Bunu gerçekleştirebilirsek, AB içinde danışmanlık yaptığımız tüm kurum, kuruluş ve kişilere güzel hazırlanmış, modern bir besteyi en profesyonel şekilde (teknik açıdan) sunabiliriz. Ancak unutmayalım ki, bir orkestra, bir eseri yorumlarken, teknik açıdan olduğu kadar müzikaliteye de önem verecektir. İşte, bu da bizim mesleğimizin bir ‘sanat’ olma niteliğini vurgulamaktadır.” şeklinde bir yorum getirmiş ve bu tema gün boyu, eklemeler yapılarak işlenmiştir.

Toplantıda söz alan Avrupa Komisyonu yetkilisiyse, gerçek bir Avrupa Birliği'nin, CCBE'nin (Avrupa Birliği Barolar Konseyi) katkıları ve danışmanlığıyla gerçekleşebileceğine inandıklarını vurgulamıştır. Komisyon yetkilisi, çok kısa bir süre içinde yeni bir “hizmet” yönergesi çıkarılacağını, bu yönergenin kapsamına tüm serbest meslekler, bu arada avukatların da dahil edileceğini bildirmiştir. Yeni bir yönergenin çıkarılış amacının, çeşitli ülkelerde farklı uygulamaların giderilmesi amacıyla ulusal yasama organlarının yasalarını gözden geçirmelerini sağlamaktır. Bu yönergeyle,

yasa koyucuların kendi vatandaşlarına uyguladıkları hususları, geçici olarak veya yerleşmek amacıyla gelen yabancı avukatlara da uygulamaları öngörülmektedir.

Ülkemizde, Avukatlık Yasası'nın eksik veya aksayan maddelerinin yeniden ele alınmasının öngörüldüğü, avukatların sosyal güvenlik sistemleri için yeni atılımların yapıldığı bu dönemde, ufkumuzu daha geniş tutarak, üyesi bulunduğumuz Avrupa Birliği Barolar Konseyi'nin (CCBE) gerçekleştirdiği ya da planladığı çalışmalara katılarak ve bunlardan esinlenerek ulusal düzenlemeler yapabilirsek, *"büyük avukatlar orkestrası içinde uyumsuz bir ses çıkarmayarak, müziğin en iyi şekilde yorumlanmasına katkıda bulunmuş olmanın"* huzur ve gururunu duyacağız.

Toplantıda belirtildiği gibi, 3-4 yıl sonranın *"Avrupa Avukatları"* imajı bizim gibi nüfusu gençlerden oluşan ve Avrupa Birliği'ne tam üye olmaya aday olan bir ülkenin gençlerine çok gereklidir.

ABONET REKLAMI